پاشکۆی 4

شەریعەت لە کتێبی پیرۆزدا

وشەی شەریعەت یان لە عیبریدا تەورات وە لە یۆنانیدا نوموس لە کتێبی پیرۆزدا واتای جیاوازی هەیە بۆ تێگەیشتن لە ڕۆما ، پێویستمان بەوەیە ئەم واتایانە بزانین وجیاوازی بکەین لە نێوانیاندا .

١. شەریعەت بەو پێیەی داواکاری ڕەهای خودایە بۆ ڕزگاریی و پێوەرێکی ڕەهایە بۆ داداوەریی و حوکمدان (تاوانبارکردن) .

شەریعەت پێکهاتوە لە ڕاسپاردەکان وفێرکردنەکان وبنەماکان ونمونە ئەخلاقیەکان لە کتێبی پیرۆزدا . بە کورتی تێکڕای کتێبی پیرۆزە ئەو گوزارشێکی ناوازە دەکات لە سروشتی خوداو خواستەکانی ، لەکۆتاییدا شەریعەت سروشتی خودایە کە دەردەکەوێت لە ڕاسپاردەکاندا .

مەتا ٥: ٤٨ ؛ ١پەترۆس ١: ١٥- ١٦ ؛ کۆمکار ١٢: ١٤ ؛ ١یۆحەنا ٣: ٤ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٠ ؛ یاقوب ٢: ١٠ ؛ ڕۆما ٣: ٢٣ ؛ ١کۆرنسۆس ١: ٣٠ ؛ ٢کۆرنسۆس ٥: ٢١ .

ئەمەیە واتای وشەی شەریعەت لە ڕۆما ٢: ١٤- ١٥ ؛ ٣: ١٩- ٢١ ؛ ٤: ١٣- ١٥ ؛ ٦: ١٤- ١٥ ؛ ٧: ١، ٤، ٦ ؛ ٨: ٣، ٤، ٧ ؛ ١٠: ٤- ٥ ؛ گەڵاتیە ٢: ١٩، ٢١؛ ٣: ٢، ٥، ١٠- ١٣ ؛ ٥: ١٨ .

أ. شەریعەت بەو پێیەی کە ڕاگەیاندنی سروشتی خوداو خەسڵەت و خواستەکانیەتی . هیچ مرۆڤێك بە هەوڵدانی لە پاراستنی شەریعەت بێتاوان ناکرێت .

گەڵاتیە ٣: ١٠ ؛ ٥: ٣؛ یاقوب ٢: ١٠ ؛ ١یۆحەنا ٣: ٤ ؛ لێڤیەکان ١٨: ٥ ؛ ڕۆما ٧: ١٠ ؛ ١٠: ٥ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٢ ؛ ڕۆما ٨: ٧- ٨ ؛ یاقوب ٢: ١٠ ؛ لێڤیەکان ١٨: ٥ ؛ ڕۆما ٣: ١٩- ٢٠ ، ٢٨ ؛ گەڵاتیە ٢: ١٦ .

ب. شەریعەت ڕاگەیەنرا بۆ هەموو خەڵکی . وە هەوڵدان بۆ پاراستنی شەریعەت نەفرەتێك بوو لەسەر مرۆڤ کە هەوڵدەدات شەریعەت بپارێزێ . پەیدابوون ٢: ١٦- ١٧ ؛ ڕۆما ٢: ١٤- ١٥ ؛ ١: ٣٢ ؛ ڕۆما ٣: ١٩ ؛ لێڤیەکان ١٨: ٥ ؛ وتەکان ٤: ١؛ ٦: ٢٤ ؛ نەحمیا ٩: ٢٩ ؛ حەزقیال ٢٠: ١١، ١٣ ، ٢١ ؛ ڕۆما ١٠: ٥ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٠- ٢٥ .

ج. شەریعەت سەرجەم ڕاگەنراوی پەیمانی کۆن یان پەیمان و بەڵێنی پەیمانی کۆن لە خۆ دەگرێت .

سەبارەت بە جولەکە لە پەیمانی نوێدا شەریعەت تەواوی پەیمانی کۆن لەخۆ دەگرێت بەڵام بە شێوەیەی تایبەت شەریعەتی موسا لە پەیمانی کۆندا .

شەریعەتی ئەخلاقی (دە ڕاسپاردەکە)

شەریعەتی پەرستش وەکو کارە پیرۆزەکان و وەرزە پیرۆزەکان و پەرستن تیایاندا .

شەریعەتی مەدەنی ئەوەی تایبەت بوو بە پاشاو دادوەریی و یاساکان وسزاو قەرەبووکردنەوەکان . بەڵام جولەکە هەڵەن بە هەوڵدان بۆ پاراستنی شەریعەتی موسا کە پێیان وایە پێی ڕزگار دەبن . ڕۆما ٧: ٦ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٠ ؛ ٥: ٣ ؛ عیبرانیەکان ٧: ١٢، ١٦ ، ١٨- ١٩ ، ٢٢؛ ٨: ٥- ١٣ ؛ ١٠: ١- ٤ .

د. شەریعەت وەکو ئەوەی فراوانیان کردو زیادیان کرد لە ڕێگەی ڕاڤەی مامۆستایانی جولەکەو نەریتەکانیان .

بڕوانە بابەتی "نەریتی پیرەکان" لە لێکۆڵینەوەی " نمونەی نابینا چاوساغی نابینایە " لە ڕێبەری ڕینماییەکانی ١١ ، وانەی ٢٥ . عیسای مەسیح و نێردراوان ڕاڤەو نەریتی زیادەی مامۆستایانی جولەکەیان ڕەتکردەوە ئەوەی تایبەتە بە شەریعەت (مەتا ١٥: ٦- ٩ ؛ ٢٣: ٣ ؛ کردار ١٥: ١، ١٠ ؛ گەڵاتیە ٥: ١- ٤ .

هـ . شەریعەت وەك ئەوەی تەوراتیە نوێیەکان ڕاڤەی دەکەن .

ڕۆما ٧: ٤، ٦ بڕوانە ئەفەسۆس ٢: ٨- ٩ وە دەرچوون ٢٠: ١- ٢ .

و. تەنها عیسای مەسیح شەریعەتی تەواو کرد .

ئامانجی هاتنی یەکەمی عیسای مەسیح (ژیانی و ئازارەکانی و هەستانەوەی) ئەوە بوو داواکاریەکانی خودای دادپەروەر و ڕاستودروست بۆ ڕزگاریی مرۆڤەکان تەواو بکات . مەتا ٣: ١٥ ؛ ٥: ١٧ ؛ یۆحەنا ٤: ٣٤ ؛ ١٧: ٤ ؛ ١٩: ٣٠ ؛ عیبرانیەکان ٩: ٨- ١٠ ؛ ١٠: ١ ؛ کۆلۆسی ٢: ١٧ ؛ مەتا ٥: ١٧ ؛ عیبرانیەکان ٧: ١٢ ؛ عیبرانیەکان ٧: ١٨- ١٩ ؛ عیبرانیەکان ٨: ١٣ ؛ کۆلۆسی ٢: ١٤ ؛ ئەفەسۆس ٢: ١٤- ١٥ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٣- ١٤ ؛ ٤: ٥ .

٢. شەریعەت بەو پێیەی فێرکردنێکی ڕۆحی خودایەو ڕاسپاردەی ئەخلاقیە تاکو گەلی خودا پێی بژین بە پێی سەردەم .

أ. شەریعەت وەکو ئامرازێك بۆ ئامادەکاریی ڕزگاریی ، زانیاری لەبارەی گوناهەوە دەدات .

ڕۆما ٧: ٧ ؛ ڕۆما ٧: ١٢، ١٤ ؛ گەڵاتیە ٣: ١٩- ٢٥ ؛ ١تیمۆساوس ١: ٨- ١١ ؛ عیبرانیەکان ٨: ١٠ .

ب. شەریعەت وەکو کاڵایەك بەدەست سروشتی گوناهەوە وا دەکات مرۆڤ ئەزمون بکات لە سروشتی گوناهە .

ڕۆما ٧: ١٢، ١٤ ڕۆما ٧: ٨- ١١ ؛ ڕۆما ٧: ٥ ؛ گەڵاتیە ٦: ١٩- ٢١ ؛ ڕۆما ٧: ١٤- ١٥ هەروەها ڕۆما ٧: ٩ .

ج. شەریعەت وەکو پێوەرێکی خودا بۆ ژیانی پیرۆزو ڕاستودروست و چاك .

ڕۆما ٦: ١٤ .

وشەی خودا وەکو شەریعەت . زەبور ١١٩: ١٨ ، ٩٧ ، ١٣٦ ، ١٦٥ ؛ یاقوب ١: ٢٥ .

دە ڕاسپاردەکە وەکو شەریعەت . دەرچوون ٢٠: ١- ١٧ .

ڕۆما ١٣: ٨- ١٠ ؛ مەرقۆس ١٢: ٣٠- ٣١ ؛ ڕۆما ١٣: ١٠ ؛ گەڵاتیە ٥: ١٤ ؛ ٦: ٢؛ یاقوب ٢: ٨ .

د. شەریعەت وەکو پێوەرێکی دادوەریی و حوکمدان .

یاقوب ٢: ١٢ ؛ یاقوب ١: ٢٥ ؛ یاقوب ١: ١٨ ؛ عیبرانیەکان ١٠: ١٦ ؛ یۆحەنا ١٤: ٢١، ٢٣ ؛ یۆحەنا ٨: ٣١- ٣٢ ، ٣٦ بڕوانە کردار ٥: ٣٢ ؛ یاقوب ٤: ١١- ١٢ . خودا بۆ خۆی دادوەرو داڕێژەری شەریعەتە و هەمو خەڵکی دادوەریی دەکات بە شەریعەتی ئازادی واتە بە فێرکردنەکانی کتێبی پیرۆز بە تایبەتی لە ڕووی شەریعەتی ئەخلاقیەوە .

٣. شەریعەت وەکو بنەماو بناغەیەکی حوکم لەسەر هەڵسوکەوت وئاکارو کارکردن.

أ. شەریعەتی کارکردن ڕۆما ٣: ٢٧ بڕوانە ئەفەسۆس ٢: ٨- ٩ .

ب. شەریعەتی باوەڕ ڕۆما ٣: ٢٧ .

ج. شەریعەتی گوناهە ڕۆما ٧: ٢١ ، ٢٣ ، ٢٥ .

هەروەها بڕوانە ١پەترۆس ٥: ٨ ؛ پەیدابوون ٤: ٧ ؛ ڕۆما ٦: ١٣ ، ١٩ ؛ ٧: ١٤ ، ١٧ ، ٢٠ ؛ ڕۆما ٧: ٢٤ ؛ ١کۆرنسۆس ١٥: ٥٤- ٥٧ ؛ ڕۆما ٦: ٦ ؛ ڕۆما ٦: ٧ ؛ ٧: ١٨ ؛ ٨: ٢ ؛ ڕۆما ٦: ١٣ ، ١٩ ؛ گەڵاتیە ٥: ١٦- ٢٣ ؛ ڕۆما ٨: ٩، ١٣ ؛ ڕۆما ١٢: ١- ٢ ؛ کۆلۆسی ٣: ١٠ .

د. شەریعەتی ژیربێژی (عەقڵ)

ڕۆما ٧: ٢٢ ڕۆما ٧: ١٦ ، ٢٢، ٢٦ ، ڕۆما ٦: ١٧ .

هـ . شەریعەتی ڕۆحی ژیان ڕۆما ٨: ٢ .

و. شەریعەتی گوناهەو مردن ڕۆما ٨: ٢ ؛ ڕۆما ٧: ٢١، ٢٣ ، ٢٥ .

ز. شەریعەتی بێتاوانکردن ڕۆما ٩: ٣١ .